

Briuselis, 2020 m. liepos 13 d.
REV1. Ši pranešimo redakcija
pakeičia 2018 m. sausio 19 d.
pranešimą

PRANEŠIMAS SUINTERESUOTIESIEMS SUBJEKTAMS

JUNGTINĖS KARALYSTĖS IŠSTOJIMAS IR KELIŲ TRANSPORTO SRITIES ES TAISYKLĖS

2020 m. vasario 1 d. Jungtinė Karalystė išstojo iš Europos Sąjungos ir tapo trečiąja šalimi¹. Susitarime dėl išstojimo² nustatytas pereinamasis laikotarpis, kuris baigiasi 2020 m. gruodžio 31 d. Iki tos dienos Jungtinei Karalystei ir jos teritorijoje taikoma visa ES teisė³.

Pereinamuoju laikotarpiu ES ir Jungtinė Karalystė derėsis dėl susitarimo dėl naujos partnerystės, kuriuo visų pirma numatoma laisvosios prekybos erdvė. Tačiau neaišku, ar pereinamojo laikotarpio pasibaigimo momentu toks susitarimas bus sudarytas ir įsigalios. Bet kuriuo atveju tokiu susitarimu būtų sukurti santykiai, kurie, kiek tai susiję su patekimo į rinką sąlygomis, labai skirtųsi nuo Jungtinės Karalystės dalyvavimo vidaus rinkoje⁴, ES muitų sąjungoje ir PVM bei akcizų srityje.

Todėl visiems suinteresuotiesiems subjektams, ypač ekonominės veiklos vykdytojams, primenama apie teisinę padėtį, kuri susiklostys pasibaigus pereinamajam laikotarpiui.

Rekomendacijos suinteresuotiesiems subjektams

Siekiant atsižvelgti į šiame pranešime nurodytas pasekmes, suinteresuotiesiems subjektams visų pirma rekomenduojama:

- ES krovinio transporto vežėjai turėtų užtikrinti, kad jie ir jų vairuotojai turėtų ES, o ne Jungtinėje Karalystėje išduotus profesinės kompetencijos pažymėjimus;
- Jungtinės Karalystės išduoto vairuotojo pažymėjimo turėtojai turėtų užtikrinti, kad jų vairuotojo pažymėjimas būtų pripažintas jų veiklos vykdymo ES vietoje, arba įgyti ES vairuotojo pažymėjimą.

¹ Trečioji šalis – tai šalis, kuri nėra ES valstybė narė.

² Susitarimas dėl Jungtinės Didžiosios Britanijos ir Šiaurės Airijos Karalystės išstojimo iš Europos Sąjungos ir Europos atominės energijos bendrijos (OL L 29, 2020 1 31, p. 7) (toliau – Susitarimas dėl išstojimo).

³ Išskyrus tam tikras Susitarimo dėl išstojimo 127 straipsnyje nustatytas išimtis, kurių nė viena nėra aktuali šiam pranešimui.

⁴ Visų pirma, laisvosios prekybos susitarime nenumatomos tokios vidaus rinkos (prekių ir paslaugų srities) sampratos, kaip abipusis pripažinimas, kilmės šalies principas ir suderinimas. Laisvosios prekybos susitarimu taip pat nepanaikinami muitinės formalumai ir tikrinimas, be kita ko, susiję su prekių kilme ir jų sąnaudomis, taip pat importo ir eksporto draudimai ir apribojimai.

Pastaba

Šiame pranešime neaptariami:

- patekimas į ES krovinio kelių transporto rinką;
- ES vartotojų apsaugos ir keleivių teisių taisyklės;
- ES variklinių transporto priemonių ir tachografų taisyklės;
- ES kilnojamųjų slėginių įrenginių taisyklės;
- ES taisyklės dėl formalumų, taikomų į ES muitų teritoriją ir Šengeno erdvę įvežamoms prekėms ir atvykstantiems asmenims, ir dėl jų patikrų bei kontrolės.

Šie aspektai aptariami šiuo metu rengiamuose arba jau paskelbtuose kituose pranešimuose⁵.

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui Jungtinei Karalystei nebebus taikomi ES kelių transporto srities teisės aktai, visų pirma Reglamentas (EB) Nr. 1071/2009⁶, Reglamentas (EB) Nr. 1072/2009⁷, Direktyva 2003/59/EB⁸ ir Direktyva 2006/126/EB⁹. Tai sukelia visų pirma šias pasekmes:

1. KELIŲ TRANSPORTO VEŽĖJŲ / TRANSPORTO VADYBININKŲ PROFESINĖS KOMPETENCIJOS PAŽYMĖJIMAS

Pagal Reglamento (EB) Nr. 1071/2009 3 straipsnio 1 dalies d punktą, 4 straipsnio 1 dalį ir 8 straipsnį fiziniai asmenys, kurie ES verčiasi profesine **vežimo kelių transportu veikla**, ir įmonėje, kuri verčiasi profesine vežimo kelių transportu veikla, dirbantys **transporto vadybininkai** turi turėti ES valstybės narės institucijų ar ES valstybės narės tuo tikslu tinkamai įgaliotos įstaigos išduotą **profesinės kompetencijos pažymėjimą**. Jungtinės Karalystės institucijos ar jos įgaliotos įstaigos išduoti profesinės kompetencijos pažymėjimai pasibaigus pereinamajam laikotarpiui Europos Sąjungoje nebegalios.

⁵ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_lt

⁶ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1071/2009, nustatantis bendrąsias profesinės vežimo kelių transportu veiklos sąlygų taisykles ir panaikinantį Tarybos direktyvą 96/26/EB (OL L 300, 2009 11 14, p. 51).

⁷ 2009 m. spalio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1072/2009 dėl bendrųjų patekimo į tarptautinio krovinių vežimo kelių transportu rinką taisyklių (OL L 300, 2009 11 14, p. 72).

⁸ 2003 m. liepos 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/59/EB dėl tam tikrų kelių transporto priemonių kroviniams ir keleiviams vežti vairuotojų pradinės kvalifikacijos ir periodinio mokymo, iš dalies keičianti Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3820/85 ir Tarybos direktyvą 91/439/EEB bei panaikinti Tarybos direktyvą 76/914/EEB (OL L 226, 2003 9 10, p. 4).

⁹ 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2006/126/EB dėl vairuotojo pažymėjimų (nauja redakcija) (OL L 403, 2006 12 30, p. 18).

2. VAIRUOTOJŲ PROFESINĖS KOMPETENCIJOS PAŽYMĖJIMAS

Pagal Direktyvą 2003/59/EB kroviniams arba keleiviams vežti skirtų transporto priemonių **vairuotojai** Sąjungoje turi turėti ES valstybės narės kompetentingos institucijos arba ES valstybėje narėje patvirtinto mokymo centro išduotą **profesinės kompetencijos pažymėjimą**, kuriuo patvirtinama pradinė kvalifikacija, ir, kai tinkama, profesinės kompetencijos pažymėjimus, kuriais patvirtinamas kvalifikacijos kėlimas. Vairuotojai, kurie yra ES valstybės narės piliečiai, savo pradinę kvalifikaciją įgyja ES valstybėje narėje, kurioje yra jų įprastinė gyvenamoji vieta, o vairuotojai, kurie yra trečiosios šalies piliečiai, ją įgyja jiems darbo leidimą išdavusioje ES valstybėje narėje. Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui Jungtinės Karalystės ar joje patvirtinto mokymo centro išduoti profesinės kompetencijos pažymėjimai Europos Sąjungoje nebegalios.

Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui vairuotojai, kurie yra Jungtinės Karalystės piliečiai, įdarbinti Sąjungoje įsisteigusioje įmonėje, turės dalyvauti profesionalių vairuotojų mokymo kursuose ES valstybėje narėje, kurioje yra įsisteigusi juos įdarbinanti įmonė.

3. VAIRUOTOJO PAŽYMĖJIMAS

Pagal Direktyvos 2006/126/EB 2 straipsnį Sąjungos valstybių narių išduodami vairuotojo pažymėjimai yra tarpusavyje pripažinti. Pasibaigus pereinamajam laikotarpiui, Jungtinės Karalystės išduoto vairuotojo pažymėjimo pagal šį teisės aktą valstybės narės nebeprapaižins.

Trečiųjų šalių išduotų vairuotojo pažymėjimų pripažinimo klausimas reglamentuojamas ne Sąjungos teisės aktais, o valstybių narių lygmeniu. Valstybėse narėse, kurios yra 1968 m. Vienos kelių eismo konvencijos arba 1949 m. Ženevos kelių eismo konvencijos susitariančiosios šalys, taikomos tos konvencijos¹⁰.

4. TREČIŲJŲ ŠALIŲ VAIRUOTOJŲ LIUDIJIMAI

Pagal Reglamento (EB) Nr. 1072/2009 3 straipsnį Sąjungoje tarptautinis vežimas vykdomas turint Bendrijos licenciją ir, jei vairuotojas yra trečiosios šalies pilietis, – **vairuotojo liudijimą**.

Taigi pasibaigus pereinamajam laikotarpiui vairuotojai, kurie yra Jungtinės Karalystės piliečiai, tačiau nėra ilgalaikiai Sąjungos gyventojai, apibrėžti Tarybos direktyvoje 2003/109/EB¹¹, ir kuriuos yra įdarbinęs Bendrijos licenciją turintis Sąjungos vežėjas, turi turėti vairuotojo liudijimą. Pagal Reglamento (EB) Nr. 1072/2009 5 straipsnio 2 dalį šį **vairuotojo liudijimą** valstybės narės, kurioje yra įsisteigęs Bendrijos licenciją turintis vežėjas, kompetentingos institucijos išduoda kiekvienam vairuotojui, kuris nėra nei valstybės narės pilietis, nei Tarybos direktyvoje 2003/109/EB apibrėžtas ilgalaikis gyventojas, ir kurį tas vežėjas yra teisėtai įdarbinęs arba kurio paslaugomis naudojasi.

¹⁰ Dėl išsamesnės informacijos reikėtų kreiptis į atitinkamos valstybės narės atsakingą instituciją.

¹¹ 2003 m. lapkričio 25 d. Tarybos direktyva 2003/109/EB dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso (OL L 016, 2004 1 23, p. 44).

ES kelių transporto taisyklėms skirtoje Komisijos svetainėje (https://ec.europa.eu/transport/modes/road_en) pateikiama bendra informacija apie Sąjungoje kelių transportui taikomus Sąjungos teisės aktus. Prireikus šie tinklalapiai bus papildyti nauja informacija.

Europos Komisija
Mobilumo ir transporto generalinis direktoratas